

Турова Лариса Леонідівна,
старший викладач кафедри фінансів, обліку та оподаткування,
Горбачова Дар'я Олексіївна.
Національний авіаційний університет

ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ВЗАЄМОДІЇ ФІНАНСОВОЇ ТА ГРОШОВИХ ПОЛІТИК

Анотація. На основі аналізу зарубіжних та вітчизняних джерел літератури досліджено передумови розвитку та можливості застосування моделей взаємодії фінансової та грошової політик. Виокремлено загальні методологічні підходи до пояснення взаємодії фінансової та грошової політик.

Ключові слова: модель, економіка, рівновага, грошова політика, фінансова політика, капітал, післякризовий період, .

Аналіз літературних джерел з питань економічної теорії свідчить про те, що моделі взаємодії фінансової та грошових політик зазнали істотних змін. Це пов'язано з тим, що глобальні тенденції розвитку світового господарства викликала зміну закономірностей формування взаємозв'язків макроекономічного середовища. Серед них можна виділити: відмова від жорсткого регулювання руху капіталів у більшості розвинених країн; розвиток комунікаційно-інформаційних технологій у фінансовій та банківській сфері; перехід більшості країн від фіксованих обмінних курсів до режимів «плаваючих».

Із розгляду моделі IS-LM (інвестиції (I), заощадження (S), попит на гроші (L), гроші (M)) для закритої економіки можна зробити висновок, що вона може виступати як основа взаємодії фінансової та грошової політик в короткостроковому періоді. В ході вивчення моделі Манделла-Флемінга встановлено, що вона діє в умовах відкритої економіки, а також введення у розгляд таких зовнішньоекономічних чинників, як паритет відсоткових ставок та обмінний курс валюти. Модель торгового балансу пояснює специфіку взаємодії грошової та фінансової політик з погляду одночасного наближення економіки до стану зовнішньої та внутрішньої рівноваги, а також дає можливість оцінити ефективність цієї взаємодії. З дослідження моделі *IS-LM-BP* існує потенційна можливість пояснювати взаємодію фінансової та грошових політик за будь яких поєднань мобільності капіталу та режиму обмінного курсу, а з моделі Салтера-Свона було виявлено, що теоретично грошова політика може бути ефективною так само як і фінансова, а в окремих випадках – значно ефективнішою за умов «плаваючого» обмінного курсу.

Розглянуті моделі взаємодії грошової та фінансової політик залишаються актуальними та являють собою потужний інструментарій пояснення взаємодії різних видів політики державного регулювання економічного розвитку. Вони дають можливість виокремити загальні методологічні підходи до пояснення взаємодії фінансової та грошової політик, а саме:

1. Необхідність поєднання двох політик визначається відносною автономією сфер впливу грошової та фінансової політик та інтересів двох суб'єктів - Міністерства фінансів та Національного банку, які реалізують кожен із політик.

2. Результатом їх застосування є зміна одних і тих же макроекономічних параметрів: обмінного курсу національної валюти, ставки відсотка. та ін.

3. Розширити критерії ефективності взаємодії політик за рахунок введення у розгляд умов встановлення динамічної рівноваги.

4. Ефективність взаємодії фінансової та грошових політик залежить від співвідношення параметрів політики (у всіх розглянутих моделях).

За результатами дослідження моделей взаємодії політик було з'ясовано, що модель торгового балансу є тією теоретичною основою, яка дає можливість адекватного пояснення взаємодії грошової та фінансової політик не лише в умовах розвинутої ринкової економіки, а й в умовах економіки післякризового періоду. Вона також дає можливість дослідити ефективність взаємодії фінансової та грошової політик, виходячи з необхідності одночасного досягнення зовнішньої та внутрішньої рівноваги.

У результаті аналізу теоретичних пояснювальних моделей *IS-LM*, Манделла-Флемінга, торгового балансу, *IS-LM-BP*, Салтера-Свона виділені загальні методологічні підходи до пояснення взаємодії фінансової та грошової політик, уточнено поняття ефективності взаємодії політик, розглянуті умови встановлення динамічної рівноваги, а також розширені критерії оцінки взаємодії політик.

Використані джерела:

1. Тесля Н. П., Плотникова И. В. Денежно-кредитная и финансовая политика государства: учеб. пособ. Москва: ИНФРА-М, 2012. 174 с.
2. Дзюблюк О.В. Валютна політика: підручник. Київ: Знання, 2007. 422 с.
3. Мэнкью Н.Г. Макроэкономика: пер. с англ. Москва: Издательство МГУ, 1994. 736 с.
4. Сакс Дж. Д., Ларен Ф. Б. Макроэкономика. Глобальный подход: пер. с англ. – Москва: Дело, 1996. 848 с